

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

IV. LETO

Murska Sobota, 4. julija 1937.

ŠTEV. 27.

Rusija

Zadnji dogodki v Sovjetski Rusiji, o katerih smo tudi mi na kratko poročali, nas po svojih številnih žrtvah, ki jih neusmiljeno podira Stalin, spominja na najtemnejša poglavja človeške zgodovine, ko so se tisočera dragocena človeška življenja zgrudila pod peto samosilnika. Gre se za klanje ljudi brez konca in kraja, brez kakšnega principa, brez kakšnega cilja. Glave najvišjih predstavnikov padajo, ljudje, ki so pomagali ustvarjati sedanjo komunistično državo, umirajo na morišču, in če se svet vprašuje, zakaj vse to, kaj se hoče s tem doseči, ne najde odgovora.

Slika današnje Sovjetske Rusije je porazka. Pustošenje, lakota, nasilje in strah že oklepajo 20 let to mogočno slovansko državo. Dve desetletji je že človek tamkaj — ničla. Saj nima pravice ne do Boga, ne do družine, ne do lastnine in ne do svobode. Svoboda je črtana iz človeške govorice. Ne obstoja več svoboda misli, ne svoboda besed, ne svoboda gibanja in mirovanja, ne svoboda združenja, ne samotarjenja... Tako se je človek približal živali... A to ne domači živali, do katere ima gospodar gotove obzire. Padec je še vse globlji! Vsak gospodar skrbi za svoje pomočnike, ki mu vlečejo plug po njivi, ki mu čuvajo hišo ponoči, ki mu olajšajo življenje z topo vdanostjo. Gospodar jim da hrano in če jih zebe, zna temu pomoči. Z ljudmi v komunističnem raji pa ni tako! Tamkajšnjemu ljudstvu se ne prizna nikakih pravic, ne pravico posameznika, ne mase. Od njih se zahteva slepo vdanost in marljivost mravlje. Vseh drugih možnosti so oropani.

Vsak, ki motri današnje razmere v Rusiji, si postavlja dvoje vprašanje: Kaj se dogaja tam in kako dolgo bo to še trajalo? Na prvo vprašanje ne more nihče v Evropi odgovoriti. Edino kar se more povedati je to, da so na delu sile, ki delajo brez razuma in brez srca. Na drugo vprašanje pa je več odgovorov. Nekateri

mislijo, da je vse to le zgodovinska epizoda. Zanimivo je mnenje onih, ki smatrajo zadnje krvave dogodke, ki jih je prizorjal Stalinov režim za nov cezarizem, ki si utira pot v demokracijo.

V vsakem slučaju je Rusija v zadnjih 20 letih v znamenju stalnega terorja, v utrjeni fazi krvave samovlade, na kateri se skuša obdržati z kar najpreprostejšimi sredstvi. Ubijanje v množicah, smrtne obsodbe po razpravah, na katerih so vsi obdolženci vedno vse in še več priznali, kar jih je dolžila obtožnica, to so stvari, ki tvorijo že dve desetletji sistem današnjih upraviteljev Rusije. Zato bi bilo tudi težko misliti, da bi kake nove eksekucije na mah napravile konec temu sistemu. Iz tega vidika tudi nihče ne veruje, da se v Rusiji pripravlja prehodni režim.

Ob tem se marsikdo vpraša, kaj so bili vzroki ruske revolucije? Vsekakor niso bili samo notranji. V kolikor so bili notranji, jih ima na vesti predvojno rusko izobraženstvo, ki je na eni strani govorilo o pravicah človeka, na drugi strani pa je onemogočila in zadušila že v kali vsak napredek nižjih slojev. V takih okoliščinah je moralo priti do preobrata, a kakšne so bile posledice? Odgovor ni težek: usodne in strašne za ruski narod, porazne za Slovanstvo in za vso človeštvo. Danes vidi ves svet obupno stanje ruskega naroda in skrajno bedo v kateri se potaplja. Ogromna, plodna in bogata Rusija, ki je nekoč hranila polovico sveta, ne more danes da nahrani svoje otroke. Dezorganizacija gospodarstva v Rusiji je danes popolna. Da je tamkaj vse v neredu in razpadu, so krivi oni, ki so po razpadu carstva prevzeli državno krmilo v svoje roke in se niso zavedali svoje slabosti. Iz-

gleda, da usodo te ogromne države ne opravljajo ljudje, nego odpadniki človeštva in logike, geniji zla in mržnje.

Današnji režim v Rusiji je do skrajnosti nesocialen. To je osnova, na kateri je zgrajeno naziranje in postavljeno merilo za ocenitev tamkajšnjih razmer. Večen glad ruskih množic, propad vsega gospodarstva dovolj jasno potrjuje to naziranje in v tem mraku bo vsakdo zaman iskal le drobec socialnosti. Četudi je to že davno bilokakor na dlani, so bili gotovi krogi v Evropi za vse to slepi. Ti ljudje so mislili in tudi delali na to, da Stalinov režim in Stalinovo Rusijo priklopijo na razmere v ostali Evropi. Pri tem delu jih je navdal mogoče najboljši namen, da so na ta način hoteli ustvariti občestvo, ki bo služilo samo miru. Zavedali se pa niso greha v svojem delu. Tako so se v zadnjih letih ustvarjale vezi, posebno nekatere velesile so upregle v ruski voz. Evropa se je razdelila v dva velika tabora: eni proti, a drugi za rusko zvezo. Temu so sledile tudi nekatere manjše države. Danes pa se je položaj že zopet spremenil. Radi svoje politike je ostala Rusija osamljena in celo Francozi, ki so jim bili do zadnjega najožji zavezniki, se odmikajo od nje v trpkem razočaranju.

Rusija — ako je to, kar danes predstavlja še sploh vredna tega imena — preživlja proces razsula, ki ne pozna primere v zgodovini človeštva. Brezumno bi bilo v takih okoliščinah misliti na kakšne politične vezi z kakršnokoli državo v Evropi. To so uvidli vsi državniki, zato se nobenemu ne ljubi, da bi pristopil k bolniški postelji Stalinove Rusije, kjer bije z vso krčevitostjo svoj poslednji smrtni boj.

POLITIKA

O zadnjem sestanku državnikov Male antante še sedaj pišejo nekateri časopisi. Tako italijani povdarjajo v svojih poročilih, da so se državniki razgovarjali o čim tesnejšem sodelovanju med Malo antanto z Avstrijo in Madjarsko. Sodelovanje bi se

začelo na gospodarskem polju in kakor pišejo, so vrata za sporazum že odprta.

V Franciji je prišlo do vladne krize in je vlada, kateri je načeloval Blum, odstopila. Novo vlado je sestavil Chautemps. Kakor prejšnja tako se

tudi ta vlada naslanja na ljudsko fronto v kateri imajo glavno besedo socialisti in radikali.

Mednarodni položaj se je radi španskih homatij ponovno zaostрил. Kakor zadnjič so tudi sedaj Nemci tisti, ki spravljajo svetovni mir v nevarnost. Radi zadnjega obstreljevanja nemške ladje s strani španskih republikancev so Nemci silno razburjeni ter so se resno sprli z Anglijo, ki jih svari pred nepremišljenimi dejanji. Nemčija in Italija namreč nameravata s svojimi bolnimi ladjami v polni bojni opremi pojaviti luko republikanske Valencije, vendar pa ne bodo streljale, če seveda ne bodo v to izvane od komunistov. Nameravana igra je kaj nevarna in nihče se ne bo pustil izivati na domačem pragu.

„Prepričan sem pa, da se bo glas poljedelcev ne samo slišal, temveč tudi poslušal, saj so v naši državi tudi najpomembnejši politični činitelji. Ves jugoslovenski kmetijski stan bo našel v teh zbornicah skupnost svojih interesov in jih bo tam mogel zastopati in braniti. Zbornice bodo obenem orodje za povzdigo stanovske zavesti pri našem kmetu, a to pomeni mnogo“. To je izjavil kmetijski minister Svetozar Stanković.

Prve volitve svetovalcev za kmetijske zbornice so to nedeljo (27. t. m.) Na ta dan bodo volili kmetije svoje zastopnike v dravski, dunavski, savski in drinski banovini. Dne 4. julija bodo volitve v vrbaski, zetski in primorski banovini, dočim so v vardarski banovini iz tehničnih razlogov odgodene na poznejši, še nedoločen rok.

Italijani objavljajo, da je v zadnjem času padlo v Španiji 30 italjanskih letalcev. Obenem trdijo, da so italjanska letala in protiletalski topovi za časa sedanje meščanske vojne v Španiji sestrelili 218 letal.

Gojenci naše pomorske vojaške akademije so na povabilo italjanske vlade obiskali pred nekaj dnevi Rim in bili gostje italjanskega mornariškega ministrstva.

Italjanska vlada namerava z 1. julijem povišati vsem svojim uradnikom plače za 8 odstotkov. Ta odlok bo obsegal 900.000 državnih uradnikov in bo obremenil državni proračun v letošnjem letu za 500 milj. lir.

Beograjski časopisi poročajo, da se bo narodna skupščina sestala

V NEDELJO VSI NA VELIKO TOMBOLO V MURSKO SOBOTO !!

v torek 29. junija. Na dnevnem redu prve seje bo poročilo odbora za prošnje in pritožbe, ki je bilo na zadnji seji odloženo. Skupščina bo razpravljala tudi o zakonu o prestopkih. Za njim bodo prišli na vrsto nekateri drugi, manj važni zakoni, ki so že bili sprejeti v odborih.

Njeg. Vel. kralj Peter II. se je pred dnevi pripeljal na naš kraljevski Bled, kjer bo preživel v miru svoje počitnice.

Dr. Maček namerava baje letos obiskati Srbijo, da bi do dobrega spoznal življenje in mišljenje srbskega kmečkega ljudstva.

Na danskega vojnega ministra Andersona je bil pred dnevi izvršen atentat. Neznanci so vrgli na ministrovo vilo bombo. Pri tem sta bile ranjeni žena in hčerka ministra, dočim je Anderson bil na potovanju.

V proslavo rojstnega dne dr. Mačka bo 18. julija v Kupincu, kjer biva vodja Hrvatov, zbor kmečkih pevskih društev in narodnih noš iz vse okolice. Tudi v drugih hrvatskih krajih bodo svečano proslavili njegov rojstni dan.

V Angliji je prejšnji teden prišlo do neredov, ki so jih izzvali komunisti na ta način, da so napadli fašiste. Nastopiti je morala policija, ki je več komunističnih voditeljev zaprla, a demonstrante pa s silo razgnala.

Med Bolgarijo in Vatikanom bo prišlo najbrž do nesoglasja. Vzrok temu je, ker bo novorojeni prestolonaslednik Simeon krščen v pravoslavni veri. Bolgarska kraljica Ivana je italijanska kraljevska princesa in je ostala katolikinja tudi po poroki. Papež je odobril njeno poroko s pogojem, da bodo otroci kat. vere.

Zemljoradniški prvaki so se sestali v Sarajevu. Ob tej priliki je stališče zemljoradnikov do hrvatskega vprašanja, označil eden izmed voditeljev tako le: „Mi ne ljubimo dr. Mačka, ker ni žganje, ki se pije, niti dekle, ki bi ga ljubili, toda mi ljubimo Jugoslavijo, a brez Hrvatov ni Jugoslavije.“

Na Sedmograškem so bile velike manifestacije romunskih Nemcev. Manifestacij, ki so imele docela Hitlerjevski značaj, se je udeležilo kakih 40.000 ljudi.

Irski dobrovoljci, ki so se borili na španskih bojiščih na strani generala Franca, so se vrnili domov. Komaj so se prostovoljci izkrcali na domačih tleh, jih je nekaj aretirala policija zaradi nedovoljene nošnje orožja.

Kaj pripravlja Nemčija? Radi zadnjih dogodkov v Španiji se Hitler neprenehoma posvetuje s svojimi najožjimi sodelavci. Nekateri poučeni krogi zatrjujejo, da se Nemčija pripravlja na samostojen nastop. To bi izvedli na ta način, da bi s svojimi ladjami zaprli špansko obalo, a če bi kje našli kakšno republikansko ladjo, bi jo zaplenili. Z eno besedo: Nemčija bi začela z odkritim bojem s španskimi komunisti.

Verski boj v Nemčiji traja v nezmanjšanem obsegu dalje. Tako je

pred dnevi berlinska policija prijela 22 protestantskih duhovnikov ter večje število protestantskih vernikov, ki so člani cerkvenih uprav. Vlada je dala zapreti vse katoliške srednje šole. Prav tako je pred dnevi zasedla policija vikariat Kölnske nadškofije. Policisti so vse prostore preiskali ter odnesli veliko listin. Radi teh in še drugih dogodkov, ki so v zvezi z velikim preganjanjem katoliške cerkve, se je v zadnjem času govorilo, da bo državni kancelar Hitler, ki je katolik, izobčen

V nedeljo vsi v Mursko Soboto na veliko tombolo Mure!

Mnogo smo že pisali, še več se pa govori med ljudstvom o veliki tomboli SK Mure, ki bo v nedeljo, dne 4. julija ob pol 3. uri popoldne na sportnem igrišču v Murski Soboti.

Ogledali smo si dobitke, ki so bili razstavljeni in vsa čast organizatorjem te prireditve! Take tombole pri nas res še ni bilo! Zato naj nikdo ne zamudi te lepe prilike kajti dobitki so res lepi in toliko jih je, da bo malokdo odšel praznih rok.

Točno, kot je objavljeno na plakatih: 20 tombol, 50 kvintern, 100 kvatern, 400 tern in 1000 amb, skupno torej 1570 dobitkov v skupni vrednosti nad Din 20.000.—.

DOMAČE VESZI

Murska Sobotica:

— **Žetev smrti.** Po dolgi težki bolezni, je gospa Hartner Marija Louisa, soproga veleposestnika Hartner Geza in mati uglednega predsednika občine Murska Sobotica g. Hartner Ferdinanda dne 23. junija 1937 na njenem domu v Murski Soboti s tolažili sv. vere v Gospodu mirno zaspala. Pogreb blagopokojnice se je vršil ob veliki udeležbi naroda vseh slojev in domačih gasilskih čet z godbo na čelu, dne 25. junija 1937 ob 16. uri. Po cerkvenem obredu, ki so ga izvršili na čelu župnika prečast. Vojkoviča štirje duhovniki, je domači cerkveni pevski zbor, tako pred hišo žalosti kakor na pokopališču, zapel dve žalostinki. Pokojnica, ki je bila uzorna gospodinja, zvesta soproga, njenim otrokom dobra in skrbna mati, je uživala vsesplošno spoštovanje. Naj počiva v miru, ostalim svojcem in sorodnikom naše iskreno sožalje!

— **Volitev svetnikov v kmetijsko zbornico.** Kakor povsod, se je vršila volitev svetnikov v kmetijsko zbornico dne 27. junija 1937 tudi v Murski Soboti. Naša kandidata sta bila g. Kuhar Štefan, kmetovalec in predsednik občine Tešanovci in g. Celec Ferdo, ravnatelj kmetijske posojilnice in predsednik občine Murska Sobotica okolica. Oba sta živahno agitirala za svojo kandidaturo, toda volilci so se pravilno odločili za g. Kuharja Štefana, ki je bil izvoljen

iz katoliške cerkve. Te govorice pa so bile neosnovane in jih je sam Vatikan zanikal.

V Bruslju (Belgija) je prišlo do hudih spopadov. Bivši bojevniki so namreč prikorakali v glavno mesto, da protestirajo proti amnestijskemu zakonu, po katerem bi bili vsi tisti pomiloščeni, ki so za časa svetovne vojne izdali svojo domovino. Med demonstranti ter policijo in vojaštvom je prišlo do spopadov pri katerem je bilo mnogo oseb hudo ranjenih.

Videli smo na razstavi 6 res lepih koles svetovnih znamk, krasne servise, lepo blago za obleke, kuhinjsko posodo, porcelan, majolico, steklo, specerijsko blago, preproge, razno manufakturno blago, gospodarske in gospodinjske potrebščine itd. itd. — vse kar je vsakemu v korist.

Kupujte tombolske karte že v predprodaji, spomnite se, kako težko je bilo marsikomu predlansko leto, ko je prišel na Murino tombolo, pa ni dobil več kart, ker so bile vse razprodane.

Torej v nedeljo vsi v Mursko Sobotico na tombolo, prepričani smo, da se boste vrnili zadovoljni na svoje domove!

z $\frac{2}{3}$ glasov. Izmed 50 volilnih upravičencev je volilo 29 za g. Kuharja in 20 za g. Celeca, ena glasovnica je bila neveljavna. — Čestitamo g. Kuharju za dosežen uspeh in obenem tudi svojim volilcem, ki so oddali svoje glasove za moža, od katerega smelo pričakujemo, da bo kot kmet z srednjo šolsko izobrazbo znal uspešno zastopati kmetijski stan v bodoči kmetijski zbornici.

— **Hočete se dobro zabavati?** Pridite v nedeljo, dne 4. julija po veliki tomboli v novo urejeni vrt gostilne Turk. Otvoritev vrta, godba, ples, dobra pijača in pogrizki, prvovrstna postrežba.

— **Priviligirana agrarna banka d. d.** filijala v Ljubljani priredi v nedeljo dne 4. julija t. l. ob 9. uri v Murski Soboti v stari kavarni Faflik poleg hotela Dobrai konferenco, ki ima za cilj, da se vsem zainteresiranim pravilno raztolmači uredba o likvidaciji kmečkih dolgov in vse njene nejasnosti, kar bo v korist kmetom dolžnikom in bivšim njihovim upnikom, zlasti kreditnim zadrugam. Na konferenco so vabljeni predstavniki zadrug, denarnih zavodov občin in vsi ostali, ki utegnejo biti zainteresirani na vprašanju likvidacije kmetijskih dolgov. Želi se, da konferenci prisostvujejo tudi sami dolžniki-kmetje v čim večjem številu.

— **Pristno Dalmatinsko—črno vino se dobi v gostilni Banfi M. Sobota.**

ARDILLA - TORPEDO
ORIG.

KOLESA

najcenejše pri Nemeč J. M. Sobota

— **Proslava majniške deklaracije** se je vršila 26. junija 1937 ob 21. uri v prosvetnem domu v Murski Soboti. Pomembne deklamacije in pevske točke so povzdignile sloves. Zaključni govor, ki ga je imel banski svetnik g. Bajlec, je bil zgodovinsko podan v duhu slovanske, posebno pa slovanske samobitnosti.

— **Dar.** Namesto cvetja na grob pokojne članice ge. Hartner Luize bo obdarovala podružn. Kola jugoslov. sester v Murski Soboti tri ubožne družine.

— **Upraviteljem osnovnih šol.** Nove tiskovine za četrtletni obračun se dobijo v knjigarni Hahn, Murska Sobotica.

— **Zahvala.** Na Alojzijevo je pristopilo prvič k obhajilni mizi 95 učencev tukajšnje šole. Po sv. opraviču so bili pogoščeni. Vsem trgovcem in staršem, ki so prispevali za to pogostitev, izreka uprava državne ljudske šole iskreno zahvalo.

— **Občni zbor.** Odbor Podružnice sv. Cirila Metoda v Murski Soboti vabi vse dame in gospode na občni zbor, ki se bo vršil dne 2. julija ob 1/2 9. uri v restavraciji hotela „Krone“. Ciril-Methodova družba v Ljubljani se zaveda kake velikanske važnosti so obmejne šole v državi. Zaveda pa se tudi s kakšnimi nasprotniki se bojujejo. Z vsemi razpoložljivimi sredstvi, ki jih nudijo mecenji in podporniki te družbe, pomaga obmejnemu šolstvu v blagu in denarju, da na ta način utrdi narodni ponos, narodno vero in misel državljanske skupnosti. Iste dolžnosti kličejo tudi nas na braniku domovine! Najbližja žila smo naši meji! Dati ji moramo tudi največ soka! Vaša navzočnost bo poživila delovanje, ki je zelo potrebno!

— **Boj uživajte svoj dopust, če uporabljate pri solnčenju Tschamba Fil.** Glavno zastopstvo Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

DOPISI:

Naročite MURSKO KRAJINO ter inserirajte v njo!

— **Mala Nedelja.** V nedeljo 4. julija bo ob 16 uri letni nastop Sokolske čete. Ljudska veselica, zvečer Ciril-Metodov kres. Vsi prijatelji Sokolstva od blizu in daleč, na svidenje pri Mali Nedelji.

— **Novinam v znanje.** Priključujemo se naziraju Novin, da bi bilo umestno omejiti čimveč gasilskih veselic. Mursko soboška župa se tudi tega načela drži, kajti svojim četam dovoljuje principijelno le eno veselico v letu in le proti jamstvu, da bo potekla v popolnem redu. Ker je pa v župi včlanjenih 105 čet izgleda, da se veselice pogostoma vršijo, čeravno zaprosi za veselico približno le 20% čet. V Petanjcih, kjer se je pred kratkim dogodil žalosten slučaj, ni gasilska četa priredila veselice, ampak jo je priredil gostilničar g. Stibler na lastno odgovornost, gasilci so pa imeli ob tej priliki igro. V ostalem pa so veselice našim gasilcem v minulem letu doprinesla 41.000 dinarjev čiste ga dohodka, ki se ga uporablja pod nadzorstvom župe, za nabavo gasilskega orodja.

— **Gornja Lendava.** Dne 26. junija t. l. smo položili k večnemu počitku našega župnika Bednaših Rudolfa. Veličasten pogreb, katerega se je udeležilo izvenredno veliko število duhovnikov in ostalega ljudstva od vseh strani, je jasno pričal, kako je bil pokojnik pri svojih tovariših in ljudstvu priljubljen. Pokojni je bil Čehoslovak in se je vsled dolgoletnega službovanja pri nas popolnoma prilagodil našim razmeram. S svojo dobrosrčnostjo in prijaznim nastopom si je prisvojil srca vseh vernikov svoje fare. Po trudapolnem težkem duševnem delu naj počiva v miru v naši gorički zemlji. Sobratom in sorodnikom naše iskreno sožalje.

GASILSTVO:

— **Sodišinci.** Ob udeležbi 127 gasilcev in velikega števila naroda se je v nedeljo, dne 27. junija 1937 pri nas vršila blagoslovitev novega gasilskega doma. V spremstvu starešine župe g. Benka Josipa in župana g. Flegar Janeza, je z avtom prispel k nam prečastiti gospod dekan Kranz Josip in po določenem programu izvršil blagoslovitev. Redka slavnost, zlasti pa pomembni govori, ki so jih imeli prečastiti dekan, starešina župe, predsednik občine, predsednika čete Krajna g. Stanjko in čete Sodišinci g. Hari, nam bodo ostali dolgo v prijetnem spominu. Ob tej priliki smo zopet videli strumni nastop naših požarnikov, zakar jim je starešina župe izrekel vso priznanje. Navzoč je bil tudi gasilski veteran g. Šohar Štefan, ki se je vidno veselil lepega slavlja. Zahvaljujemo se g. dekanu pa tudi g. starešini župe in predsedniku občine, ki so s svojo navzočnostjo povzdignili našo slavnost.

— **Predanovci.** Gasilske vaje, ki so se vršile pri nas minulo nedeljo ob udeležbi 6 gasilskih čet, so pokazale veliko okretnost naših požarnikov. Zlasti so gasilci strokovno izpeljali nastope na fingiranih požariščih

Spoštovani gospod poslanec!

Pri zbiranju delovnih moči v Vaših krajih ste nam bili najprijaznejše na uslugo. Za vse to se Vam najpristrčneje zahvaljujemo ter Vam obenem sporočamo, da smo z Vašimi ljudmi zelo zadovoljni. Te dni je naš predelavec Mihael Bokan zopet doma, da zbere 10 novih delavcev za nas. V slučaju, da bi ti delavci imeli pri potovanju k nam kake težkoče, Vas prosimo, da bi jim bili v pomoč.

Z oddelčnim spoštovanjem:
Oberberbayrische Futter-Saatbau
Gesellschaft G m b H.
Gut Roggenstein
Post Puchhelm (Obb.)

pri čemer so upoštevali vse okolnosti, ki prihajajo v poštev za učinkovito odbrano zoper ogenj. Zopet se je pokazalo, da je mogoče le s praktičnim nastopom in z pravilno razlago na licu mesta, vnesti v naše gasilce vse ono, kar na požariščih neobhodno potrebujejo. Starešina župe g. Benko, je vodje vaj gg. Horvat Belo in Vlaj Viktorja, kakor tudi vse predsednike, poveljnike in gasilce, posebno pa naraščaj čete Puconci, za izvedbo vaj laskavo pohvalil. Po prijateljskem pogovoru o poteku vaj in strumnem mimohodu, se je začela gasilska in ljudska veselica, ki je potekla v najlepšem razpoloženju. Gasilska četa Predanovci se starešini župe, vsem ostalim bratskim gasilcem ter vsemu prebivalstvu, ki se je naše prireditve udeležilo, najtopleje zahvaljuje.

— **Gor. Moravci.** Gasilske vaje in proslava 10 letnice obstoja naše gasilske čete, so bile izvedene pod nadzorstvom člana župne uprave g. Bac Ljudevita dne 27. junija t. l. G. Bac je v zbranih jedrnatih besedah čestital četi na jubileju z željo, da bi četa s svojim delovanjem v prid bližnjemu dosegla kar najlepše uspehe in praznovala tudi bodoče jubileje v bratski slogi. Po končanih vajah, ki so prav dobro ispadle, se je začela ob veliki udeležbi naroda, neprisiljena zabava, ki je nemoteno trajala do kasne noči.

— **Pertoča.** Dne 27. junija 1937. je prispel k nam vedno dobro razpoloženi gostilničar g. Mekiš Štefan iz Nuskove. Tokrat je kot član župne uprave nadzoroval gasilske vaje, ki so se pri nas vršile. Odšel je prav zadovoljen, kajti vaje so gasilci naše občine izvršili dosledno z vso strumnostjo. Želimo, da bi nas g. Mekiš večkrat obiskal in z nami prebil nekaj ur v prijateljskem pogovoru.

— **Vidonci.** Kot podeželska vasica s svojimi pridnimi in skromnimi vaščani je z veseljem sprejela minulo nedeljo v svojo sredo vsesplošno poznanelega trgovca in društvenega vodjo g. Čeh Franca iz M. Sobote, ki je prispel k nam z gospo soprogo. Prišel je kot tajnik župne uprave nadzorovat gasilske vaje, ki so jih gasilci

naše občine vršili. G. Čeh je bil vld no presenečen nad strumnim nastopom naših požarnikov, ki jih je ob zaključku vaj prav laskavo pohvalil. Za nas je bila prireditev pomebna tako glede nastopov na fingiranih požariščih, kakor prijetne zabave, ki je potem sledila, ter se g. Čehu za obisk prav lepo zahvaljujemo.

— **Adrijanci.** Dne 4. julija 1937. se bodo pri nas vršile gasilske vaje na katere je povabljenih 8 gasilskih čet. Po vajah priredi domača četa v lastni režiji prosto zabavo. Prijatelji gasilstva pridite v nedeljo v polnem številu.

— **Gradišče.** Po tolikem času se bodo pri nas 4. julija 1937 vršile gasilske vaje. Na vaje je povabljenih 9 gasilskih čet. Prikladno mesto in dovolj vode, bo našim požarnikom nudilo priliko izvesti razne zadatke in pokazati njih pripravljenost za slučaj požarov in drugih nezgod. Prosimo cenjeno občinstvo, naj nas na ta dan obišče in se prepriča o koristnem delovanju naših gasilskih društev. Po zaključku vaj bo na vrtu gostilne g. Horvat Karola prosta zabava.

— **Selo.** Kakor slišimo, bo naša gasilska četa v režiji gostilničarja g. Varge iz Prosenjakovčih dne 4. t. m. priredila svojo letno zabavo. Izmed številnih gasilskih čet v našem srezu največkrat nastopa naša četa na raznih požariščih, radi česar je umestno, da njeno prireditev v čim večjem številu posetimo.

Mura — Radeče 7:0 (3:0)

O tekmi piše „Jutro“ sledeče:

Murska Sobota, 27. junija
Tukaj se je danes vršila revanšna in odločilna kvalifikacijska tekma za vstop v I. podsavezni razred in sicer med moštvom Radeč in domačo Muro, ki je kakor znano, prejšnjo nedeljo v Radečah zmagala nad istim nasprotnikom z 10:0. Mura, ki je danes stopila kot velik favorit, je tudi to tekmo visoko — s 7:0 odločila v svojo korist.

Današnja tekma je bila odigrana v čudnih okoliščinah. Gostje so parirali svoje primitivno znanje s skrajno nediscipliniranostjo in ostrostjo. Publika, ki je vajena gledati lepe tekme, je bila zaradi sirove igre Radečanov skrajno ogorčena. Gostje so dosledno igrali le na moža, ne pa na žogo. Desno krilo Mure se zaradi dobljene poškodbe zdravi v bolnici. Tudi ostali domači igralci so več ali manj poškodovani.

Tekmo je sodil g. Turk, občinstva je bilo okoli 600. S to zmago si je Mura zaslužno priborila vstop v I. podsavezni razr. mariborskega okrožja.

Plavalne tekme SK Mure.

SK Mura je priredila v nedeljo propagandne plavalne tekme, na katerih so tekmovali poleg domačinov tudi plavači iz Ljutomera. Domačini so v hitrostnem plavanju prekašali

goste, v prsnem in hrbtnem plavanju pa so bili njim enakovredni.

Rezultati so bili: 66²/₃ m hitrostno; 1. Šerbec B. (Mura) 47.1, 2. Mesarič (M) 47.8, 3. Golar (Lj.)

33¹/₃ m juniorji: 1. Brajnik (M), 2. Šerbec S. (M).

33¹/₃ m prsno: 1. Kukovec I. (Lj) 24.2 sek., 2. Gabrijelčič (M).

33¹/₃ m hrbtno: 1. Kuhar (Lj), 2. Gabrijelčič (M).

4x33¹/₃ hitrostno; 1. Mura (Mesarič-Šerbec B.-Gabrijelčič-Kuhar) 1.28.2.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

ZAPISNIK

o XVI. Redni letni skupščini Združbe trgovcev za srez M. Sobota v M. Soboti.
(Nadaljevanje.)

Nato se je prijavil k besedi Zbornični svetnik g. Joža Hrastelj, ki je pozdravil skupščino v imenu Zbornice za TOI. Izrazil je veliko zadovoljstvo, da je vesel, ko se lahko na licu mesta prepriča, kar se tudi lansira v javnosti, da je soboško Združenje na višku, čemu najboljši dokaz je tako lepa udeležba članstva na občnem zboru. To je tudi jasen dokaz, da je stanovska zavest tako lepo razvita, za kar gre največja zasluga agilnemu predsedniku g. Čehu. Iz predhodnih poročil vidi, da je združenje delovalo in eventuelne nesporazume rešilo v skupnosti, kar zopet potrjuje stanovsko zavednost. Povdaril je, da tako Zbornica za TOI, kot Zveza trg. združenj gledata na mursko-soboško združenje, kot eno najboljših združenj v vsej Sloveniji, ter želi, da bi delovali tudi v bodoče po istih poteh za dobrobit in pravice trgovstva.

Predsednik se je zahvalil za bodrilne in lepe besede, nakar je spregovoril konzulet Zbornice za TOI g. Fran Žagar, ki se je uvodoma zahvalil za pozdrave in podal daljše poročilo o delovanju Zbornice iz katerega posnemamo: Pri nas si gospodarski in finančni krogi niso na jasnem ali živimo v konjunkturi ali ne. Toda mi sami najboljšje vemo, da se pri nas v Sloveniji razmere niso popravile in zato še kriza nikakor ni odpravljena. Nasprotnega mnenja je pa finančni minister, ki je izračunal, da se je narodni dohodek zvišal za 4 milijarde. Toda ravno k temu nasprotno je ugotovila Banska uprava statistično, da se je narodni dohodek v Sloveniji znižal za pol milijarde od prejšnjega leta. V novem proračunu smo dobili polno novih in zvišanje že obstoječih davščin in taks. Tako pričakuje banska uprava dravske banovine po proračunu iz teh postavk 5.580.000 Din, kateri denar bi moral vsekakor ostati pri nas doma, ker bo zbran tu. Če pa že to ne more biti izvedeno, bi naj pustili vsaj polovico za našo uporabo, da nebi bilo potem potrebno povišati banovini 26% šolske doklade.

Po ekspezeju finančnega ministra smemo pričakovati, da se bo revidiral zakon o državnih trošarinah. Mi smo zavzeli stališče, da se trošarina zniža najmanj za polovico dosedanje. Go-

voril je tudi o banovinski trošarini na vino in žganje, ter je povdaril potrebo po pečatenju kotlov za žganjenino. S kmetško zaščito ni zadovoljen niti kmet, niti trgovec in ne denarni zavod, kajti kmet se boji, da ne bo mogel kriti obvez glasom uredbe, ter bo tako imel eksekutorja za stalnega gosta, medtem ko mora trgovec čakati na svoje terjatve polnih 12 let brez vsakršnih obresti in naši lastni domači denarni zavodi se ravno radi tega majajo iz svojih temeljev. Zahtevali smo vedno in tudi sedaj zahtevamo, da bo zaščita individualna, da jo dobi samo dotični, ki jo res rabi in kateri je te potreben. Govornik je povdaril potrebo po spremembi zakona o prisilni poravnavi izven konkurza, kakor tudi v daljših besedah sanliziral našo denarno politiko. Ta se mora spremeniti, da ne bo šel ves promet skozi državne denarne zavode. Vsekakor se pa mora spremeniti poslovanje Narodne banke, kajti ta dela z ogromnim dobičkom na račun trgovca. Glede zunanje trgovine naj omenim, da se ta razvija normalno, posebno mnogo si pa obojamo od novega gospodarskega sporazuma z Italijo, kajti v to državo hočemo izvoziti za 800 milijonov dinarjev. Nadalje nam je Italija v dopolnilnem ugovoru priznala pravico preferencijala in 20% znižanje tarife na vseh italjanskih železnicah. Bil je tudi reorganiziran Zavod za pospeševanje zunanje trgovine, ter smo dobili za sadje poseben odsek, za katerega imamo zagotovilo, da bo v njem tudi naš zastopnik, ki bo vsekakor znal zagovarjati naše potrebe. Po zatrdilu ministrstva trgovine in industrije je pričakovati novelizacijo zakona o obrtih. V tem pogledu je Zbornica že stavila svoje konkretne predloge glede določil o prehodu iz obrta v obrt, glede šolstva, glede učne in pomočniške dobe, nabiranje naročil, krošnjarstva itd. Glede krošnjarstva pa zahtevamo, da se sme krošnjariti le z predmeti hišne delavnosti. Omenjal je nadalje za trgovino škodljivo delovanje konsumov in nabavljajalnih zadrug, ki imajo in uživajo vse polno ugodnosti, dočim smo bili vedno za kreditno združništvo, ki pospešuje gospodarstvo. Omenjal je tudi zasluge narodnega poslanca g. Mohoriča ob priliki razprave novega trgovinskega zakona v skupščini, katerega predlogi so zelo važni in koristni, ter se bodo tudi upoštevali. V svojem govoru se je dotaknil tudi vprašanja nakupovalcev, ker to vprašanje ni urejeno v obrtnem zakonu. Glede pravilnika za prevoz prtljage in blaga z motornimi vozili, kateri prepoveduje dostavo blaga na dom z avtom, medtem ko je Državni svet v nekem konkretnem primeru določil, da to ni v skladu z zakonom. Uredba o zavarovanju delavcev za primer onemoglosti, starosti in smrti bo prinesla naši banovini 22 milijonov novih javnih dajatev. Izrekel se je tudi odločno proti načrtu zakona o cestnih fondih, ter je že Zbornica stavila k temu načrtu svoje predloge, od kate-

rih bodo tudi neki upoštevani. Ravno tako je omenjal novo uredbo o minimalnih mezdah, ki ne pozna zastojnega dela, ter je v nasprotju s § 267 Zakona o obrtih.

K zaključku svojih izčrpnih in preglednih izvajanj je izjavil, da bo Zbornica vedno in povsod podprla naše težnje, pričakuje pa, da bomo tudi mi z naše strani podprli Zbornico v vseh njenih akcijah za pravice in dobrobit trgovstva. Vsi navzoči so sprejeli izvajanja g. Žagarja z glasnim in velikim odobravanjem na znanje.

V imenu sreskega načelstva je pozdravil skupščino sreski podnačelnik g. Stanko Vertovšek, ter zagotovil Združbi polno moč obrtnih oblastev.

Nato je pozdravil skupščino v imenu občine Murska Sobota župan g. Hartner Ferdinand, ki je povdarjal, da zna ceniti trgovski stan, ki je glavni nosilec, tako državnega, kot občinskega proračuna. Obenem se zahvaljuje ob tej priliki trgovstva za veliko moralno in materialno pomoč, ki so jo izkazali občini, ter želi, da bi današnja skupščina rodila v bodočnosti čim več uspehov.

Zbornični svetnik g. Milko Senčar prinaša pozdrave od Združenja trgovcev v Ptuj, izraža svoje občudovanje nad tako lepo udeležbo, ki jo dosedaj še nikjer ni videl. Le z disciplino trgovskih vrst lahko uspešno delamo za skupnost, kajti nikdar ne gledamo za koristi našega stanu, temveč gledamo na koristi celokupnosti in države.

Predsednik ljutomerskega trgovskega združenja g. Veno Vilar prinaša pozdrave svojega združenja. Z željo, da doseže zborovanje najboljši uspehe se pridruzuje vsem predgovornikom, ter želi, da bi predsednik g. Čeh še dolgo tako dično in požrtvovalno vodil naše Združenje naprej. Obenem se zahvaljuje za tesno sodelovanje med obema združenjima in se prav posebno zahvaljuje predsedniku g. Čehu za dosežene uspehe trgovstvu, kot član reklamacijskega odbora.

Zbornični svetnik g. Vezer Geza je pozdravil skupščino v imenu gostilničarstva murskosoboškega sreza, ter izraža željo, da se borimo še v naprej z združenimi močmi za skupne težnje tako gostilničarstva kot trgovstva.

Nato je podal daljše poročilo o splošnih gospodarskih in stanovskih zadevah tajnik Zveze trgovskih združenj Milko Gornik. Omenil je, da je Zveza prostovoljna borbena organizacija, ki da je včlanjena v Centralnem predstavništvu v Beogradu, kjer je devet zvez in ki borbena zastopa trgovski stan v naši prestolnici na vseh merodajnih in najvišjih mestih. Orisal je tudi momente, ki so povzročili izstop našega združenja iz Zveze in ravno naše Združenje je izvalo pritisk, da se takratne nerednosti odpravijo. Sedaj je Zveza reorganizirana in postala zopet ona edinstvena borbena organizacija, katero trgovstvo na vsak način potrebuje. Radi reorganizacije Zveze so pristopila zopet v članstvo tudi že od prej nevčlanjena združenja Celje, Krško, Maribor okolica, ker so

uvidela potrebo Zveze ravno v tem času. Povdaril je odločilno vlogo predsednika murskosoboškega združenja g. Čeha pri ustanovitvi in delovanju Zveze, ter izrazil željo vsega slovenskega trgovstva, da se on in njegovo združenje s sklepom današnje skupščine povrne v Zvezo. Že tudi radi tega je potrebno, da zopet pristopimo k Zvezi, ker mora imeti ta nekako legitimacijo za zastopanje vsega slovenskega trgovstva. Omenja nadalje, da je ravno v zadnjem času nastal nov položaj z favoriziranjem veleblagovnic a la „TATA“ s tujim kapitalom. Omenja vse ostale akcije Zveze in sejo Centralnega predstavništva v Zagrebu, kjer je bilo med ostalim sklenjeno, da se opozori vse merodajne kroge na slab položaj v državi, posebno pa še v naši banovini, kajti v Sloveniji ne more biti govora o nikakem „Eldoradu“. Zveza je povzela tudi akcijo za ureditev prodaje soli, ki se danes vrši v trgovčevo zgubo. Takisto je dobila Zveza zagotovilo, da je v ministrstvu stilizirana uredba, ki prepoveduje vobče vsako krošnjarenje, katere izdaja se pa iz neznanih vzrokov zavlačuje. Obenem je povabil članstvo, da se v čimvečjem številu udeleži vsedravnega trgovskega kongresa, ki bo letos v mesecu avgustu v Zagrebu. S pozdravom na prisotne je končal svoja izvajanja, katera so vzeli vsi prisotni z odobravanjem na znanje.

Narodni poslanec g. Benko Josip se pridružuje popolnoma predgovornikom, vendar je omenil, da mi, ki živimo tu v Prekmurju, smo se čutili vedno in povsod zapostavljeni in porinjani, danes nam pa tu zastopniki zatrjujejo, da smo najboljši in da smo najbolj disciplinirani. To je vsekakor nam v ponos in je izrazil željo, da ostane tudi v bodoče tako. Nato je analiziral, da smo radi skupnosti dosegli, da nam grede davčni organi boljše na roko, posebno pri naši Davčni upravi in tudi direkciji.

Nato je še poročal o svojem delovanju kot član davčnega odbora, kjer smo lahko dosigli tudi več uvidevnosti, kot je to že prej povdaril. Izrekel je pozdrave gostom, posebno pa še Zbornici in njenemu aglnemu predsedniku, prvoborcu slovenskega trgovstva g. Ivanu Jelačinu, ter drugim g. referentom. Prav posebno je povdaril zasluge narodnega poslanca g. Mohoriča, ki jih je napravil v parlamentu trgovstvu z utemeljenimi pripombami in predlogi k trgovskemu zakonu. Izrazil se je tudi za pristop k Zvezi trgovskih združenj, ki se je zadnje čase po naših željah reorganizirala in popravila. Zahvalil se je tudi g. županu Hartnerju na priznanju, da nismo trgovci večino javnih bremen, naproša pa ga obenem, da toimači to svoje stališče tudi na drugih mestih in pri županski zvezi. H koncu je še zatrdil, da bomo odslej Zvezo vsestransko podprli.

Predsednik g. Čeh se je vsem govornikom za izrečene pozdrave in izvajanja najlepše zahvalil, obenem je

naprosil dosedanja člana davčnega odbora gg. Benka in Kūharja, da sprejmeta to funkcijo tudi v bodoče, ker poteče letos njihova funkcijska doba.

Nato preide na 5. točko dnevnega reda.

V.

Sklepanje o proračunu za leto 1937:

katerega poda predsednik g. Čeh, kot sledi v smislu predloga uprave:

A. D. hodki: Inkorporacijska pristojbina (pristopnina novih članov) Din 30.000, članarina Din 49.500, Razni dohodki Din 5.500, skupaj Din 85.000.

(Dalje pride.)

Širši sestanek sadnih trgovcev, njih nakupovalcev in producentov v Rogaševcih.

Na praznik Sv. Petra in Pavla, dne 29. junija je priredila Združba trgovcev krasno uspeli sestanek sadnih trgovcev, njih nakupovalcev in producentov v gostilni Mekiš v Nuskovi pri Rogaševcih. Kako važnega pomena je bil ta sestanek je pokazala udeležba, saj je bilo navzočih 58 poslušalcev, ki so prišli celo iz najoddaljenejših krajev. Sestanka se je udeležil tudi Sreski načelnik g. Dr. Bratina, ekonom Banovinske kmetijske šole v Rakičanu g. Dular ter od strani Združbe predsednik g. Čeh in tajnik Polak.

Sestanek je otvoril g. Hackl Viljem načelnik odseka trgovcev z sadjem, pozdravil navzoče ter podal svoje izčrpno poročilo o dosedanjem delovanju odseka. Omenjal je, da se je udeležil seje, katero je sklicala Zveza trg. združenj dravske banovine 21. marca t. l. v Mariboru radi konstituiranja osrednjega odseka trgovcev z sadjem, vendar se je tukaj pokazalo, da ta osrednji odsek ne bo zmožen dela, ter se je zato razšel. Ravnotako se je udeležil s tajnikom Združbe širše informativne seje Združenja sadnih izvoznikov za dravsko banovino v Mariboru, dne 2. junija t. l., kjer je bil navzoč tudi predstavnik Zbornice za TOI g. dr. Pless in tajnik Zveze g. Gornik. Tudi na tej seji se je razpravljalo o položaju letošnjega sadnega trga, ter se tukaj opazilo iz poročil, da je skoraj vsepovsod letos dobra sadna letina, posebno pa v Nemčiji in Avstriji, kjer bo sadni produkt vrgel letos predvidoma blizu 15 tisoč vagonov jabolk, kakor so nam to že sporočili.

(Dalje pride.)

Proda se iz proste roke hiša, gospodarsko poslopje, vse zidano in z opeko krito, 18 plugov zemlje, sadovnjak in velik vrt v Sebeborcih. Reflektanti naj se javijo pri PEČEK MIHAEL-u v Sebeborcih št. 88. 2

Prodajam

novi konjski voz in koleselj. — Šiftar Ludvik, mlinar M. Sobota.